

12

12

8

IP = 50255887

Г. В. 6
253/1111

Томови
Лука Ћеловић

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45264.2

СРПСКО ТРГОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Celović
BEOGRAD

РАД

У 1911. ГОДИНИ

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА САВЕ РАДЕНКОВИЋА И БРАТА

ДЕЛИСКА УЛИЦА БР. 1.

1912.

9

10
11
12

1PZ 0020088T

Г. В. 6
253/1911

Точков
Лука Ћеловић

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45264.2

СРПСКО ТРГОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Celović
BEOGRAD

РАД

У 1911. ГОДИНИ

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА САВЕ РАДЕНКОВИЋА И БРАТА

ДЕЛИСКА УЛИЦА БР. 1.

1912.

† Димитрије Стаменковић
пређашњи председник Српског Трговачког Удружења

Михајло Павловић
пређашњи председник Српског Трговачког Удружења

† Петар И. Јовановић
пређашњи председник Српског Трговачког Удружења

Милорад М. Павловић
председник Српског Трговачког Удружења

УПРАВНИ ОДБОР
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА
у 1911. години

Председник

Милорад М. Павловић

П.-председник

Илија Д. Марић

Благајник

Никола Ћрстић

ЧЛАНОВИ :

Драгутин Ђукановић	Коста М. Ђурић
Гаврило Раденковић	Димитрије Мирковић
Јосиф С. Алмули	Живко Богдановић
Ђорђе Гавриловић	Живојин Рајковић
Тома Раденковић	Влад. Шишмановић
Миљисав Митровић	Таса Стојадиновић

Секретар

Д-р Влада Т. Марковић

НАДЗОРНИ ОДБОР
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА
у 1911. години

Председник
Алекса Биба

ЧЛАНОВИ :

Павле Матић
Васа Мијовић

Јован Савић
Чеда Марковић

ПОЧАСНИ ПРЕДСЕДНИК
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА
Коста Др. Ризнић

ЧЛАНОВИ ДОБРОТВОРИ
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА

---

† Димитрије Стаменковић

Георг Шрајбер

генерални конзул у Лајпцигу

† Младен Вељковић

† Ванђел Тома

† Димитрије Николајевић

Лука Ћеловић

ЧЛАНОВИ УТЕМЕЉАЧИ СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА

- † А. Антоновић
- † Браћа Стаменковић
- † Војин Радуловић
Давид Симић и Комп.
Илија Антоновић
- † Јовица Барловац
Јефта Лаковић
- † Јефта Павловић
Михајло Павловић
- † Никола Ђорђевић
Никола Хаџи-тома
- † Петар И. Јовановић
- † Ђорђе Аћимовић
Манојло Клидис
Игњат Даничић
- † Ђорђе Одавић
Браћа Дајмак
- † Ђока Марковић — Обреновац
Велимир Табаковић
- † Таса Банковић
Алекса Обрадовић
поч. Моша Мацлијих
Браћа Андрејевић
Никола Костић — Куршумлија

Аксентије Аксентијевић
Еснаф Бакалски у Београду
Коста Николић
† Илија Рајковић
Стеван Јовановић
Петар О. Михајловић
† Благоје Јоцић — Смедерево
† Јован Ристић, баруџија

РЕДОВНИ ЧЛАНОВИ
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА
у 1911 години

Аврам Мошић	Влада Радошевић
„ С. Коен	„ Мишић
„ И. Леви	„ Миленковић
„ Фархи	„ Шишмановић
Адолф Решовски	Владислав Петровић
Алеберт Херцл	Влајко Гођевац
Алекса Биба	Витомир Симић
Александар Ј. Јовановић — Ресавац	„ Петковић
Александар Д. Живковић	Војислав Павловић
А. А. Алмузлино	„ Шипетић
Аца Н. З. Поповић	Војислав Марковић
Бертолд Голдштајн	Војин Поповић
Благоје Ст. Динић	Вукосав Милинковић
Божа С. Живковић	Гавра Раденковић
„ Миловановић	Данило Романовић
Борисав Ристић	Давид Симић
Борисав Мигрић	Давид Леви
Будимир Раденковић	Димитрије Стаменковић
Василије Ђ. Мијовић	Димитрије М. Ђорић
Васа Николић	„ Живадиновић
Влада А. Маринковић	Димитрије Милисављевић

† Димитрије Ћирковић	Илија Чкоњевић
Димитрије Мирковић	Исак Тајтацаковић
„ Секулић	Исак Леви
„ Здравковић	„ Ј. Азријел
Добривоје Вучковић	Јоца Ж, Јовановић
Доброс. А. Јовановић	Јаков Бенвенисти
Драгутић Ђукановић	Јаков М. Алкалај
„ Ф. Васић	Јеремија Радојковић
„ Настић	Јован Маричић
„ Шумаревић	„ Савић
„ Денић	„ Лучић
„ Ћуковић	Јеврем Васовић
Драго Гавриловић	Јосиф Алмули
Ђока Павловић	„ Демајо
Ђорђе Радојловић	Јован К. Јовановић
„ Гавриловић	Јован Стојановић
Ђурђе Милетић	Јован Дамњановић
Едуард Шатнер	Коста Др. Ризнић
Е. М. Рауман	„ М. Ђурић
Емерих Боршоди	„ Марковић
Живојин С. Богдановић	„ Мијатовић
Живојин Јанковић	Константин Критић
Живко Матић	Лука Ђурић
Живојин Рајковић	„ Пурић
Живан Тодоровић	„ Милишић
Игњат Бајлони	Лазар Јовановић
„ Даничић	Љубомир Лукић
„ Фрајденфелд	Љуба Милутиновић
Илија С. Илић	Љубомир У. Стевановић
„ Јовичић	Марко Вулетић
„ Марић	Маринко Грујичић
„ Милишић	Миладин Ђокић
„ Антоновић	Младен Комадинић
	Младен Обрадовић

Милан А. Павловић	Мика А. Коен
„ М. Јовановић	Митар Вуковић
„ Д. Здравковић	Милош Д. Крстић
„ Станић	Милош Милорадовић
„ А. Ристић	Милош Никетић
„ М. Маричић	Миша Полићевић
„ Гмизовић	„ А. Леви
„ М. Матић	Мића Црвчанин
„ Б. Томић	Моша Амар
Михајло Г. Поповић	Моша Н. Леви
„ Л. Ђурић	Нахман Леви
„ И. Обрадовић	Никола Апостоловић
„ Стојић	„ Спасић
„ Кандић	„ Мићовић
„ Ђ. Илић	„ Крстић
„ Д. Перовић	„ Д. Кика
„ Љ. Поповић	„ С. Радовановић
„ А. Рајичић	„ Г. Дедијер
„ Р. Живковић	Нисим Анаф
Мика Коен	„ Тајтацаковић
„ Ешкенази	„ Б. Арон
Милосав Миливоје- вић	Павле Матић
Милосав Митровић	„ Маринковић
Милосав Т. Мишић	„ Мијатовић
Миливоје М. Поповић	Павле Поповић
Милован Матић	Панта Белојанић
Миленко Димитри- јевић	„ Тадић
Милета М. Михајло- вић	Петар С. Јовановић
Мијат Лукић	„ А. Ђорђевић
Милорад М. Павло- вић	„ Ал. Петровић
Мирко Павловић	Радомир Бјелић
	Радоје Лишанин
	Радисав Јовановић— Ресавац
	Раша Ћуковић

Сава Раденковић	Соломон Нисим
„ Кнежевић	„ Медина
„ Т. Поповић	Станислав Мирковић
Самуило Тајтацаковић	Станислав Радовановић
Самуило Амар	Таса Неранџић
Светозар Јанковић	„ Субашић
„ Боторић	„ Стојадиновић
„ Р. Гођевац	Тома Раденковић
„ Станковић	Тимотије Танасковић
„ Стојадиновић	Тихомир Хаџић
Свет. К. Окановић	Тодор Ј. Михајловић
„ Првуловић	„ Тодоровић
„ Спасић	„ Милишић
„ Савић	„ Мраовић
Сима Миљковић	„ Ђурић
„ Баша	† „ Пејчић
Сретен Михајловић	Цветко Савчић
Стеван К. Дајмак	Чедомир Живковић
„ Ј. Секерезовић	Чедомир М. Марковић
„ Ј. Јовановић	Чедомир Вуковић
„ Бркић	Хајм Д. Азријел
„ Јовановић	Хајнрих Флајшер
Соломон Азриел	Хуго Були
Соломон М. Демајо	

ИЗВЕШТАЈ

УПРАВНОГ ОДБОРА СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА

о раду и стању удружења и трговини
у 1911 години

Наша извозна и увозна трговина кретале су се минуле године под повољнијим условима но претпрошле године. Добра жетва и могућност доброг пласирања наших артикала под трговинско уговорним режимом у многим државама, па и у суседној монархији, допринели су, да је државна статистика могла забележити прошлу годину као најјачу са извозом од свих досадањих. Уређеност трговинско уговорних односа између Србије и других земаља и сталност, која је у опште трговини потребна, причинили су, да је и наша увозна трговина вршена прошле године без икакве уздржљивости.

Минуле године смо извезли разне робе за 437.873.081 килограма, 110.283 комада и 65.788м³ у вредности 116.916.352 динара.

Укупан увоз је био у вредности 88.379.477 динара.

※

Извозна трговина је показала прошле године велике живости, јер је било доста робе

за извоз, а сем тога било је више тржишта за пласирање неких наших извозних артикала, пошто је у самом почетку минуле године ступио на снагу трговински уговор, закључен између Србије и суседне монархије. И ако су правци наше извозне трговине остали у главном исти, ипак је у погледу извоза стоке наступила делом измена. То је морало доћи као последица трговинског уговора са Аустро-Угарском, а сем тога и заплета, који је наступио између Италије и Турске због Триполиса.

Како је по уговору са Аустро-Угарском обезбеђен контингент закланих говеди, то је он прошле године био изцрпљен, и извезено је 16.347 грла. Вишак у 1347 грла долази отуда, што је се контингент за 1912 год. почео рачунати од 19 децембра 1911 године. Шта више влада суседне монархије, рада да задовољи потребу у земљи, допустила је, с обзиром на уговорену одредбу, да се и преко контингента могу повлачита говеда из Србије с тим, да поступање при томе буде уговорно, а царина, да се плаћа по аутономној тарифи. Број тако извезених говеди износио 5502 грла.

Прошле је године дакле извезено укупно 21.849 комада закланих говеди за Аустро-Угарску. Толико повлачење стоке из Србије показало се је као недовољно, јер је потрошња у суседној монархији врло велика, и како смо сазнали, аустро-угарски званични кругови морали су помишљати и на ревизију трговинског уговора. Предлог у овоме правцу није чињен нашој влади, али изгледа, да то питање може постати акутно. За случај да то

буде, ми имамо о томе одређено гледиште. Ревизији уговора могло би се приступити само под погодбом, да тиме наши интереси не буду оштећени. Ако би стекли право, да извозимо и живу стоку, у неограниченом броју, и ако би били још повољнији услови за заклане свиње и говеда, просте и fine прерађевине од меса из свих кланица у Србији, онда би се могао дати одговарајући еквалитет. Иначе не би имало разлога од повољнога уговора стварати за нас неповољнији. Нарочито ваља избежавати давање какве бенефиције за случај, да нам се понуди повећавање контингента заклане стоке. Ово с тога, што је Аустро-Угарска била допустила и увоз аргентинског меса, не добијајући за то од Аргентине никакве контрабенефиције. У осталом кад Аустро-Угарска жели, да задовољи своју потребу у месу, јер пати од оскудице у стоци, онда она сама може то питање аутономно и решити. За то није потребна ревизија уговора.

Закланих свиња извезено је било за Аустро-Угарску прошле године поред пуног контингента у 50.000 комада још 6933 комада. Ово с тога, што је се контингент за 1912 годину почео рачунати од 19. децембра прошле године. Извоз закланих свиња преко контингента није био онолики, колико је то Аустро-Угарска очекивала, јер су многи трговци подешавали, да своје свиње извезу под режимом контингента. Па ипак је извезено 11.054 комада, плаћајући на њих аутономну царину у Аустро-Угарској.

Извоз живих говеди преко Солуна био је приличан, и ако не онолики, како је се ра-

чунало. Ово с тога, што је извештан део отишао за Аустро-Угарску, и што је био ометен превоз стоке од Солуна до италиских тржишта. Па ипак је прошле године извезено

за Италију	13200	грла	говеди
„ Малту	1960	„	„
„ Грчку	117	„	„

Укупан извоз живих говеди за разне земље износи по званичној статистици 17.788 комада.

Извоз осталих врста живе стоке и живине преко Солуна био је у прошлој години овакав :

свиња	526	комада
оваца и коза	11.994	„
живе живине	42	кавеза
коња	28	комада

По званичној статистици извезено је у опште у разним правцима :

живих свиња	7.701	ком.	у вред.	578.117	дин.
„ коња	3.967	„	„	585.687	„
оваца и коза	61.998	„	„	880.269	„
пернате живине у вредности				3.500.366	„

За Египат прошле године није извезено ни једно грло говеди, ма да неки мисле, да је извезено око 230 комада, но то је само отишло преко Александрије за Триполис. Без сумње, да се неће ни у будуће извозити, докле год буде био у јачој мери извоз живих говеди за Италију као и закланих за Аустро-Угарску, и докле год цена стоци у Египту не буде повољна. Веза са Египтом може се одржавати сада само путем информација. Та извештајна служба преко наше трговинске аген-

ције, која би била поуздана, мора бити добро уређена и потпуно извесна. Ако наши извозници виде, да је цена стоци на египатским тржиштима повољна, они ће лако упућивати своје транспорте тамо, јер бродова има увек, а све су прилике познате, под којима се врши трговање. Према оваквом стању ствари није ни потребно да Министарство Народ. Привреде закључује бродове за превоз стоке за Египат.

За Италију је извезено прошле године из београдске кланице 169 грла захланих говеди.

Укупан извоз живих и закланих говеди за све државе износи без мало 40.000 комада, а свиња око 76.000 комада.

Извоз салама, шумка, кобасица и др. изнео је прошле године по вредности 712.839 динара. Јаја је извезено за 2.921.679 динара; масти за 1.657.469 дин.; кожа овчијих, козјих за 3.297.467 динара.

Извоз сувих шљива био је у прошлој години добар. Извезено је килогр. 33.266.804 у вредности 16.493.751 динара.

Пекмеза је извезено за 2.164.691 динара у тежини 5.227.234 килограма

И ако је се у почетку веровало, да ће род шљивани бити мали, ипак је достигао цифру, којом можемо бити задовољни. Било је до душе округа, где није било шљива, или је било у врло незнатној количини, али је и било таквих, где је род био обилан. Шљиве су биле добро сушене. Комисије су преглед

строжије вршиле, благодарећи новим правилима о прегледу шљива, која је Трговачка Комора израдила, а која је тадањи Министар народне привреде одобрио. Цене су биле врло добре. Тражња је била велика, јер Француска и Калифорнија нису избациле онакву количину, како је других година био случај. Шљиве су великим делом извожене директно за Немачку, а и за друге земље.

Жетва цереалија је била добра. Пшенице је било доста и одлична квалитета, али ипак није било, нити је пак извезено онолико, колико је се очекивало. То је дошло поред осталог и отуда, што су многи трговци шпекулисали. Пшенице је извезено 91.615.073 кграма, у вредности 15.887.670 динара.

Кукуруза је прошле године било мање од претпрошле, али ипак се може рећи, да је жетва била добра. Извезено је 117.491.053 кграма, у вредности 14.454.400 динара. Овде ваља приметити, да је у прошлој години извезен велики део кукуруза из претпрошле године.

Овса је извезено 4.923.562 кграма у вредности 720.682 динара; јечма 19.584.485 кгр. у вредности 2.982.960 динара; ражи 7.258.129 кграма, у вредности 1.097.560 динара.

Сирово воће је прошле године, пошто је добро родило, извезено кграма 13.693.357 у вредности 2.056.014 динара.

Пасуља је извезено 6.456.546 кграма у вредности 1.603.232 динара, и надати је се,

да ће се сваке године све више извозити, пошто се доста сеје са кукурузом.

Брашна пшеничног извезено је 7.128.717 кграма у вредности 1.873.260 динара; мекиња 11.611.937 кгр. у вредности 1.175.356 динара; сирева за 529.963 дин.; кудеље и лана за 912.752 динара; ужарских израда за 852.619 динара; бакра 6.826.502 кграма у вредности 9.584.520 динара.

Укупан извоз по вредности прошле године према државама био је овакав :

Америка	3.609.310	дин.
Белгија	6.142.214	„
Аустроугарска	48.433.392	„
Босна	112.112	„
Бугарска	2.801.834	„
Грчка	110.080	„
Египат	2.300	„
Енглеска	86.798	„
Италија	4.394.056	„
Немачка	28.932.926	„
Норвешка	5.000	„
Румунија	6.140.596	„
Русија	52.720	„
Турска	11.983.936	„
Француска	3.841.214	„
Холандија	6.761	„
Црна Гора	2.927	„
Швајцарска	258.276	„

Укупно 116.916.352 дин.

Ови податци нису тачни. За Румунију нисмо извезли толико робе, већ је Дунавом отишла за друге државе, само је претовари-

вање вршено у Румунији. Ово важи нарочито за цереалије. Исто тако за Турску није био толики извоз, већ је ишла наша роба транзитно, поглавито стока за Италију, те се са те грешке показује и мања цифра нашега извоза за Италију. И за Немачку је наш извоз био већи, кад се узме у обзир посредништво Аустроугарско. Све ове грешке долазе отуда, што се статистика води према извозним декларацијама, у којима се не назначавача тачно место, куда иде роба.

*

Увозна трговина кретала је се у прошлој години под приликама, које су ујемчавале сталност. Повлачење робе вршено је из Аустро-Угарске више, но што је то био случај за време неуговорног односа. Али ипак сумњамо, да ће Аустро-Угарска моћи у садашњем уговорном режиму достићи до оне мере са својим увозом у Србију, како је то сразмерно било раније.

Из којих је држава и у којој вредности повлачена роба у Србију, види се из ових података за прошлу годину :

Америка	1.573.033	дин.
Аустроугарска	33.378.767	„
Белгија	1.879.767	„
Босна	201.144	„
Бугарска	527.269	„
Грчка	181.807	„
Данска	2.361	„
Енглеска	7.686.693	„
Италија	5.510.134	„
Немачка	25.161.702	„

Норвешка	208	„
Португалија	8.368	„
Румунија	574.150	„
Русија	2.906.366	„
Турска	2.005.990	„
Француска	5.027.171	„
Холандија	424.936	„
Црна Гора	27.105	„
Швајцарска	1.163.225	„
Шведска	72.992	„
Шпанија	66.833	„

Свега 88.379.477 дин.

✱

Да би се олакшало нашој трговини, удружење је минуле године предузимало извесне мере код надлежних фактора преко Трговачке Коморе, и узимало је у заштиту интересе наших трговаца, где год се за то осетила потреба.

Тако је указало на једну неправичност, коју државне власти чине према трговцима. Ствар је у овоме: државне власти, кад при својим прегледима и ревизијом новчаних докумената констатују, да је који трговац мање платио на име какве државне дажбине, одмах позивају дотичнога, да накнадно положи, колико треба, међутим, кад утврде, да је од кога више наплаћено, никада га не позивају, да му врате вишкове. Ово је поглавито случај код царинарница; и како је то неправедан поступак, то је удружење преко Коморе тражило, да се тој неправичности стане на пут.

Како се царинске експедиције врше врло споро на штету трговаца поред осталог и због тога, што нема у београдским царинарницама довољнога броја чиновника, и што нема магацина, то је удружење дејствовало преко Трговачке Коморе, да се отклони ова тешкоћа, и да се експедиције убрзају. Овом приликом морамо нарочито истаћи, да је царинење и експедиција поштанских пакета тако спора, услед нагомиланости, да се трговци посведневно због тога излажу штетама. За то би Министар финансија требао да створи могућности брзине раду, како би се отклониле и те штете.

Трговачким путницима чињена је отежица на нашим железницама, што нису примани њихови кофери са мустрама као пртљаг већ као брзовозна роба, чим је кофер био тежи преко 50 кграма. Отуда је бивало, да су трговачки путници морали чекати по два три дана на своје мустре, и тиме се излагали штетама. За то је удружење преко Трговачке Коморе покренуло ово питање, и молило за дејствовање код Министра грађевина, да се оно реши у корист трговачких путника.

На пошти београдској примање поштанских пакета врши се са великим тешкоћама и штетом по трговце, јер нема довољно шалтера за пријем пакета, а сем тога, пријем пакета се не врши после одређеног времена, и ако су ови донети на пошту раније за читав сат па и више. За то је Удружење молило Трговачку Комору, да учини преставку

Министру грађевина, те да се одреде бар три шалтера за пријем поштанских пакета и да се сви пакети који су донети у пошту до одређеног часа, морају примити. У вези са овим удружење је тражило, да на овдашњој пошти буде већи број шалтера за примање депеша и пријава телефонских као и да буде већи број кабина за телефонске разговоре.

Услед жалба појединаца, да царинарнице београдске траже увек таксу за свако писмено, којим се захтева повраћај неумесно наплаћених дажбина, без обзира на то, да ли је захтев умесан или не, удружење је предузело кораке преко Трговачке Коморе, да се таквој противзаконој радњи стане на пут. По чл. 6. тач. 9 закона о таксама ослобођавају се плаћања таксе сва тражења као и решења по предметима неумесно наплаћених дажбина. Према томе се морају примати сва писмена, којима се тражи повраћај ових дажбина, без таксе. Такса се има наплатити само у случају, како прописује бр. 222 тарифе уз закон о таксама.

Кад је прошле године трошаринска власт отпочела да врши примену правила о извршењу закона о државној трошарини, онда је тиме почињено много неупутности од стране власти, и претила је велика штета по трговце колонијално бакалске бранше. Правила за извршење закона о државној трошарини нису у сагласности са законом о државној трошарини, и кад би се та правила применила, не би било ни једног сопственика колонијално

бакалске радње, који не би био кажњен без икакве своје кривице. Због тога је удружење морало да уложи своју интервенцију код Пореске Управе. Упоредно с тим је и удружење београдских колонијалиста дејствовало против таквога рада трошаринских власти, и резултат је био повољан.

Како се у промету налази прилична количина петодинараца, које приватни ретко примају или никако и не примају са разлога, што су готово сви ти комади мало улубљени (убијени), ма да им је иначе прописна тежина, и како такве комаде неће чак ни државне власти да примају, то је удружење тражило преко Трговачке Коморе, да поради код Министра финансија, да се петодинарци примају на свима државним благајнама, па евентуално и задржавају ради дефинитивног повлачења, јер се показало, да је тај новац и сувише незгодан за промет поред тога, што иначе брзо попушта због своје мекоће.

Судећи по чл. IV трговинског уговора, закљученог између Србије и Немачке наши су трговачки путници и агенти у тешком положају према странима. Тога ради је удружење умолило Трговачку Комору, да при сређивању материјала за трговинске уговоре има у виду потребу, да се више не предвиђа уговорима одредба, као што је поменута, у садашњем нашем уговору са Немачком, већ да остане наше аутономно право за одређивање пореза, који би плаћали путници, агенти и други заступници страних фирма, кад при-

купљају наруџбине у Србији. Странци не смеју бити више повлашћени но наши.

Сазнавши, да пореске власти врше неправилно наплату пореза, то је удружење сматрало за потребно, да о томе упозна Трговачку Комору, и да је умоли, да подејствује код надлежних власти, да се спречи неправилан поступак. Ствар је била у овоме: Многи су се овдашњи трговци жалили против разреза пореза Министру Финансија или чак и Државном Савету, и разрез је пао. Пореско Одељење у место да позове Порески Одбор, да изврши нов разрез, тражи наплату ексекутивним путем по томе палом разрезу. Такав је рад пореских власти неправилан. Кад је један разрез пао, онда се наплата пореза има вршити по оном разрезу, који је остао у сили, док се нови разрез не изврши. Ако се штогод по томе новоме разрезу има да доплати, то ће се накнадно и учинити, ако пак нема, онда је већ тим самим ствар уређена. Али вршити ексекутивним путем наплату пореза по разрезу, који је пао, то је рад неправилан, и он се не сме трпети,

Удружење је према томе тражило :

1. да се порез наплаћује само према разрезу, који је остао у сили:

2., да Пореско Одељење у Београду одмах позове Порески Одбор, да изврши нов разрез у свима случајевима, где је ранији разрез пао; и

3., док порески Одбор не сврши нови разрез, да пореске власти не врше наплату

ексекуцијом и преко сума, која је разрезом, који је остао у сили, одређена.

Поред овога удружење је саопштило Трговачкој Комори, да и порески органи не врше своју дужност, како би требало, већ по неки пут наплаћују дневницу и онде, где немају права. С тога је молило за дејствовање, да се томе стане на пут.

Трговачка Комора је известила наше удружење о своме решењу, по коме ће увек тражити мишљење од удружења, по предметима, по којима појединци моле Комору за одобрење ради отварања трговачких радња. Сем тога, да ће се сви они, који желе овакво одобрење требати преко удружења обратити за Комору с тим, да удружење њихове молбе доставља Комори са својим мишљењем. Најзад, да удружење за овај рад добија $\frac{1}{4}$ таксе, која Комори припада.

Управни Одбор је проучио ово решење Трговачке Коморе, па је послао овакав одговор:

1., да Комора има право тражити мишљење и по овим предметима од професионалних трговачких удружења, која су с њом у вези, па према томе и од нашег удружења у смислу тч. 7. чл. 2. статута удружења. И удружење ће се овоме захтеву Коморе одазвати. Али ипак сматрамо за потребно, да напоменемо, да је тражење оваквих мишљења непотребно, јер удружење не може давати извештај, да ли би коме требало одобрити или не, да отвори радљу, са других којих разлога, до законских. Како је пак у чл. 4.

закона о радњама предвиђено, да сваки онај, који је пунолетан, и који као правно способан може слободно руковати својом имовином, има право отворити трговачку радњу, кад добије одобрење од Коморе, онда је излишно, да се удружење упушта у оцену овога питања, кад то може и сама Комора одмах учинити. То би било отежавање администрације. Али ако Комора ипак жели, да би требало овако радити, удружење ће јој излазити на сусрет, претпостављајући, да би се она обраћала у Београду дотичним удружењима по браншама.

2., да Комора не може упућивати појединце, да се преко удружења обраћају њој ради тражења одобрења за отварање трговачких радња. У чл. 5. закона о радњама изреком стоји, да се сваки онај, који жели ово одобрење, има обраћати Комори. Према томе нико не мора респектовати овакво решење Коморино, већ се може директно обратити Комори препорученим писмом. Тога ради на удружење није у могућности, да се прими извођења оваквог решења Коморина, јер налази, да не сме газити закон о радњама.

Како су се многи трговци жалили удружењу, да се са расправама стецишних маса одуговлачи, да се не доносе потребна решења, и да се не одређују брзо и благовремено потребна рочишта за расправу о првенству наплате, то је се удружење обратило Трговачкој Комори молбом, да поради код Министра правде, да се што пре донесе закон о стечајном поступању. Док се то не уради, да се

умоли Министар правде, да којим начином подејствује код судова, да убрзају рад по стецишним масама, јер данашња спорост недолази само и једино због стецишног поступка, већ и због нагомиланости послова по судовима, и због других околности.

Питање о времену отварања и затварања трговачких радња у Београду, било је предмет решавања управног одбора, јер је Трговачка Комора тражила по томе мишљење нашег удружења. Како је Комора оставила врло кратак рок удружењу за одговор, међутим како по нашем статуту о томе тако важном питању има збор чланова удружења да да своје мишљење, то је Управни Одбор сазвао био збор чланова; но овај је збор отказан, јер је у међувремену, од његова сазива до дана, када је се требало одржати, Комора већ послала Министарству народне привреде своје мишљење. Комора је при своме решавању о овоме питању знала за одлуку, коју је Управни Одбор нашег удружења по њему донео, а коју је намеравао и збору предложити. Управни Одбор жали, што му се није дала прилика, да са свима члановима удружења измења мисли по своме тако важном предмету, али хитност, коју је Министарство народне привреде показало, није допустила, да изведе оно, што наша правила иначе налажу. Министарство је учинило погрешку при доношењу расписа о времену отварања и затварања трговачких радња, јер је тај распис био противан и закону о радњама и потребама

трговаца и њиховог особља. За то је доцније тај распис заменило другим повољнијим.

При извођењу закона о радњама показало је се доста неумешности, што је причинило поред осталог, да се он не прими с оним поверењем, како заслужује. Ми смо наш суд о томе закону раније дали, и ми при њему и сада остајемо. Закон није без замарака, али су ове незнатне према целини, коју закон представља.

Кад је се Трговачка Комора обратила за мишљење нашем удружењу, а према захтеву Министарства Н. Привреде, шта би ваљало изменити и допунити у закону о радњама, те да за сада потпуно одговори циљу, ради којег је и донет, онда је удружење послало Комори овакав одговор.

„Према Вашем тражењу Српско Трговачко Удружење је поступило, и проучило све, шта би се евентуално могло и требало изменити и допунити у закону о радњама. То своје мишљење удружење има част доставити Вам, верујући, да ћете га узети у оцену, и према њему предложити г, Министру Н. Привреде, да закон измени и допуни.

1., Како се у чл. 1. и 30. закона о радњама говори о сеоским дућанима, а нарочито како се у члану првом изреком каже, да под тај закон подпадају и трговачке радње по селима, међутим се у чл. 164 не помиње закон о сеоским дућанима, то према томе остаје отворено питање, да ли закон о сеоским дућанима постоји, или не. Да не би дакле у овом погледу било какве сумње и неодређености

управљања појединаца и државних власти, то би саветно било, подесити такву допуну у закону о радњама, из које ће се јасно видети, да закон о сеоским дућанима и даље остаје у важности поред закона о радњама.

2., у чл. 12. Закона о радњама случајно м погрешком предвиђено је, да се предузимачко грађевински послови имају сматрати као занатски. То до сада није било тако. Законом о устројству трговачког суда ови се послови третирају као трговачки, и они су у ствари трговачки, а не занатски. Предузимач управља и финансира предузеће грађевина, а поједине занатлије раде на предузећу као на пр. зидари, тесачи, столари, стаклари, бравари, молери, тапецирери, и т. д. За то би ваљало у закону о радњама предвидети, да се ти послови сматрају као трговачки.

3., ради веће јасности требало би код чл. 24. Закона о радњама јаче подвојити продају робе по сталним радњама од оне на тржиштима, и то се може учинити лако, кад се на место речи „и“ у другом реду стави реч „а“.

4., како се други став чл. 53. односи на занатске и индустриске раденике у погледу одмора, а не на трговачке, то би ваљало ово законом изреком и поменути. Да се одиста овај став не односи на трговачко особље, види се из овога: суботом се радње затварају у 9. часова вече, а понедељником отварају у 6^{1/2} часова из јутра, то значи, да одмор траје 33^{1/2} часа, а не 36., како сада закон гласи.

5., да не би било какве сумње, да се чл. 2 и то став последњи, односи и на трговачке

радње, јер се он одиста ових радња не тиче, то би ваљало и рећи законом, да се тај став односи на занатске радње.

6., Како се према чл. 23 Закона о радњама не може продавати по бакалским радњама обично домаће вино и ракија испод пет односно десет литара, то би добро било у интересу нашег виноградарства и шљиварства, да се законом предвиди продаја почев од једног литра у флашама. Ово у толико пре, што се фино вино у затвореним флашама и са прописним маркама може продавати и од једног литра почев.

7., Без сумње је случајно предвиђено у чл. 60., да се максимум дневнога рада тиче радња на место особља односно раденика. То је у првом ставу. За то би ваљало ову погрешку поправити, и рећи да се максимум дневнога рада односи на особље, јер се и други став овога члана тиче особља, а он је у вези са првим. То је једно. Друго код овога првог става ваља прописати, да је максимум дневнога рада за трговачко особље 14. часова. Ово с тога, што је досадањи максимум од 12. часова мали и недовољан, јер трговачко особље нема онако напоран рад, какав имају радници индустриски и занатски. Сем тога трговачко особље је и до пре ступања у живот закона о радњама обично радило 14. часова тако, да му ова измена у закону неће бити никаква новина, на коју би се тек имало да навикава.

8., судећи по чл. 79. закона о радњама, изгледа, да трговачки ученици треба да полажу помоћнички испит; међутим кад се узме

у обзир чл. 78 види се, да овај испит имају да полагају само занатски ученици. Ову контрадикцију ваља избећи. Кад онај, који жели да буде трговац не мора имати никакве квалификације према чл. 4., онда зашто тражити квалификације за трговачке помоћнике. Ми дакле стојимо на гледишту, да ни трговачки ученици не морају полагати никакав испит. Ово у толико мање, што је иначе чл. 139. прописана обавеза похађања трговачких школа како за ученике, тако и за помоћнике. Зато би ваљало закон изменити у смислу нашега гледишта.

9., пошто је законом о радњама прописано, да се извесне одредбе тичу и трговачког особља, и то у оним општим одредбама, које се односе и на све раденике, и како услед тога наступа огромна пометња, јер се трговачко особље готово рећи отуђује од трговца, а упућује под окриље Раденичке Коморе, то налазимо, да би за сада требало издвојити све одредбе, које се односе на трговачко особље, и у засебном одељку изложити у закону о радњама. Ако то не буде могуће, а ми не видимо ту немогућност, онда бар, да се изреком каже у закону, да трговачко особље потпада под Трговачку Комору. Но боље је оно прво, што изнесмо.

Кад се пак буде донео нов трговачки закон, онда тим законом предвидети сва потребна наређења, која се тичу трговачког особља, како је то, н. пр. прописано немачким трговачким законом.

Ово захтева савремена потреба како трговачког особља тако и трговца, и сваки

други рад у противном правцу биће од велике штете по њих.

10., у вези са претходном тачком налазимо, да би ваљало и одредбе у закону о радњама, које се тичу обезбеђења, прерадити, и прописати, да трговачко особље може за себе оснивати задруге за обезбеђење, а центар тих задруга да буде садашњи Трговачки Фонд, који се према своме статуту може бивати свима врстама обезбеђења. Ако се ово не усвоји, онда нека се све трговачко особље директно обезбеђује код Трговачког Фонда, који би ове послове обезбеђења имао одмах отпочети, или код других осигуравајућих друштава. Тек ни у ком случају не допустити ни у овом погледу какву заједницу трговачког особља са осталим радницима.

11., према чл. 97. закона о радњама имао би се основати засебан трговачко пензиони фонд, који би се евентуално могао сјединити са садашњим Трговачким Фондом. Ово је погрешно. Зашто оснивати нов фонд, па после тога вршити спајање са садашњим фондом, кад је боље и лакше, да се садашњи Трговачки Фонд призна као Пензиони Трговачки Фонд за целу Србију. Разуме се, да би у томе случају Трговачка Комора прописала споразумно са Управом Трговачког Фонда нова правила.

12., у вези са претходном тачком ваљало би и чл. 161. закона о радњама преправити. Сем тога требало би предвидети, да ће се еснафска имовина, која дође у Трговачки Фонд, употребити тако, да се из њеног чистог прихода даје потпора осиротелим члано-

вима и њиховим породицама дотичних еснафа, докле ови буду живи. После тога пак сва се та имовина има сматрати као сопственост Трговачког Фонда.

13., како је омашком у другом ставу чл. 98. закона о радњама погрешно речено: „она удружења, која желе да буду престављена у коморама...“ то треба ставити: „она удружења која желе да буду у вези са коморама...“, јер удружења у опште не могу бити престављена у Комори.

14., у чл. 117. закона о радњама прописано је погрешно, да удружења индустријалаца, занатлија, трговаца и раденика могу образовати коморе, јер удружења у опште и не образују коморе, већ индустријалци, занатлије, трговци и раденици. За то би требало у овоме смислу овај члан закона изменити.

15., Да се не би тачка I. чл. 118 тумачила, да се избор за редовне чланове комора има вршити куглицама, а не листићима, добро би било, боље стилизовати ову тачку тако, да се јасно види, да се избор може вршити и листићима, што је много либералније.

16., Код чл. 119. имали би да учинимо ове примедбе:

а., тач. 1. да се предвиди, да се правилима и упуствима изближе регулишу односи не само између ученика и власника, већ и између помоћника и власника.

б., тач. 2. да гласи као тач. 6. чл. 2. статута Трговачке Коморе, јер је ова потпунија и боља од одредбе законске. Разуме се, да

би тиме требало обухватити и занатство и индустрију.

в., тач. 4. да гласи као тач. 8. чл. 2. статута Трговачке Коморе с допуном, да се тиче и занатлија и индустријалаца као и њихових професионалних удружења.

г., тач. 5. да гласи као тач. 9. чл. 2. статута Трговачке Коморе, обухватајући једно-временно и индустрију и занатство.

17., Да би било што веће прецизности ваљало би у чл. 121. последњу реченицу изменити тако, да гласи: „и овај ће прирез купити пореске власти уз порез.“ Нека је овде напоменуто, да ни у ком случају не треба допустити да професионалне трговачке организације, које су у вези са Трговачком Комором, или општине прикупљају овај коморски прирез. Најлакши, најбржи и најсигурнији је начин, кад тај прирез прикупљају пореске власти.

18., Код чл. 123. ваљало би учинити измену, да се почасни чланови бирају у редовним, а не у пуним коморским седницама, јер је иначе готово рећи немогуће саставити пуну коморску седницу, где би сви чланови били присутни.

19., Код чл. 124. требало би учинити допуну, да онај, који жели да буде биран за члана коморе мора бити члан професионалне организације, која је у вези са комором. Иначе према садашњем наређењу неко је могао бити биран за редовног члана коморе, и ако није члан које професионалне организације, међутим није имао право, као такав, да другога бира.

20., У члану 125. има исте погрешке, као што је она, коју смо поменули код чл. 98. Професионалне организације не ступају у чланство комора, већ у везу са коморама. Зато би у овоме смислу требало и овде учинити измену.

21., Члан 126. је уопште погрешно редигован, да је немогуће извести га. Зато би на место садашње редакције требало ставити наређење слично чл. 27. статута Трговачке Коморе.

22., Код чл. 131. имали би да учинимо две примедбе:

Прво: Није предвиђено према којој ће плати секретар коморе плаћати улог за пензисни фонд за удовице и децу умрлих чиновника. Зато би по нашем мишљењу добро било, да плаћање улога буде према плати од 5000 динара, ако је неко постао секретар, а није био пре тога државни чиновник, или је и био, али са мањом платом. Ако је пак био државни чиновник са већом платом, онда ће према тој плати и улагати у пензисни фонд.

Друго: Неправедан је пропис, да се године, проведене у служби секретара коморе рачунају у указне тек, кад се овај врати у државну службу. Може наступити случај, да неко буде секретар коморе 20 или 30 година, и да постане неспособан за даљи рад. У томе случају он ће остати без пензије, ако не буде могуће, да се врати у државну службу. Зато интерес човечности захтева, да се законом пропише, да се све године, проведене у служби секретара коморе сматрају као указне без

обзира на то, да ли је секретар коморе ступио у државну службу или не.

23., Из члана 139. требало би изоставити последњу реченицу, која почиње:

„Но похађање...“ Ово с тога, што би лакше било подесити време, када се треба да држе предавање у школама, кад то чине Министар н. привреде и дотичне коморе споразумно, и кад се то према месним приликама може и подешавати.

24., Код чл. 151. треба дати право комесару Министра н. привреде, да може учествовати не само у седницама управе коморске него и у седницама коморским, пошто је управо овде и потребан комесар.

25., Законом би ваљало прописати, да коморе имају право на наплату такса за себе, а за услуге, које чине појединцима. Ово је потребно учинити с тога, што коморе треба да имају средства за свој опстанак. Тиме би санкционисало стање, које сада по статутима коморским већ постоји.

26., Како законом о радњама није предвиђено, да коморе као полузванична тела не плаћају порез и прирезе државне и општинске, као и ма какве таксе и поштарину, то би једним чланом законским ваљало и ово прописати. То захтева значај комора као полузваничних установа.

*

На прошлогодишњем редовном збору чланова нашег удружења отворена је била дискусија о питању, да ли да буде обавезно за све чланове удружења, да су ови једновре-

мено и чланови поверилачког одељења, па је том приликом остављено управном одбору, да о томе размисли, и да сазове конференцију, која би по томе донела своје решење. Управни је одбор после свестраног проучавања решио, да поверилачко одељење остане и даље уз удружење, а да се остави на вољу члановима, да ли хоће да се користе правима из правила поверилачког одељења, или не. У томе се смислу изразила и конференција.

✱

Питање о пореском одбору није било решено одмах онако, како то прописује закон о непосредном порезу. Услед тога је удружење учинило било са своје стране све, што је било потребно, те да се регулише, како ваља. По тражењу суда општине града Београда удружење је предложило ова лица за одборнике и заменике:

1. ЗА ОДБОРНИКЕ:

г. г.: Илију Д. Марића, Драгу Гавриловића, Јосифа Алмули и Мих. Л. Ђурића — мануфактуристе; Ђорђа Гавриловића и Живка Богдановића, колонијалисте гросисте; Гавру Раденковића, Илију Илића и Влад. Шишмановића колон. детаљисте; Косту М. Ђурића, извозника; Миливоја М. Поповића, стакларског трговца; Симу Матића, гвожђарског трговца; Јована Савића, електротехничара; Драгутина Ђуковића, књижара; Ђорђа Н. Петровића, трговца; Димитрија Станчуловића, дрвара; Јована К. Јовановића, трговца нирнбершке робе; и Тому Панића, шпедитера.

2. ЗА ЗАМЕНИКЕ:

г. г.: Павла Матића и Владимира Стојанкића, мануфактуристе; Милисава Мишића, Владу Петровића, Милутина Николића и Мијата Лукића, бакале; Милана Ристића, Ђоку Богдановића и Радоја Лишанина, хотелијере и кафеције; Стеву Јовановића—Ресавца и Дим. Здравковића, кожарске трговце; Михајла Димића, винара; Димитрија Милисављевића, гвозђара; Благоја Динића, фарбара; Димитрија Мирковића, магацију; Ристу Спасића, предузимача; Сабитаја Демајоровића, мануфактуристу; и Крсту Станковића, пиљара.

После ваће преписке и жалаба удружење је постигло оно, што је желело, и што закон тражи, а то је, да општински одбор из листе, коју је удружење предложило, изабере чланове за порески одбор и њихове заменике.

✱

Како су у прошлој години била упражњена два места за чланове привремене Трговачке Коморе, то је удружење, на захтев Министарства Народне Привреде предложило ове кандидате: гг. Јоцу Ж. Јовановића, Милана М. Стевановића, Симу Николића и Драгутина Мушкатиновића. Г. Министар је наименовао за чланове коморе гг, Јоцу Ж. Јовановића и Милана М. Стевановића.

✱

Какво је било новчано стање нашег удружења као и свих фондова којима удружење рукује, види се из свих завршних рачуна, које је Надзорни одбор прегледао и утврдио као тачне и исправне:

РАЧУН ИЗРАВНАЊА
СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА И ЊЕГОВИХ ФОНДОВА
 НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1911. ГОД.

ИМОВИНА:

Благајна:

Срп. Трг. Удружења	244·85
Фонда М. Вељковића	594·35
„ В. Томе	6.661·20
„ Д. Николајевића	327·90

Текући рачуни:

Срп. Трг. Удружења	2.796·15
Фонда М. Вељковића	30.704·10
„ В. Томе	993·60
„ Д. Николајевића	10.594·—

Харџије од вредности:

Фонда М. Вељковића	66.627
------------------------------	--------

Оправка имања:

Фонд В. Томе по отпису	10.059·70
----------------------------------	-----------

Вредности непокРЕТНОГ имања:

Фонд В. Томе	150.000·—
------------------------	-----------

Намештај:

Фонд М. Вељковића по отпису	300·—
„ В. Томе	9.000·—

Улог на штедњу:

Фонд М. Вељковића	114.782·20
Срп. Трг. Удружења	92·25
	403.777·30

ДУГ:

Главница:

Срп. Трг. Удружења	2.504.55
Фонда М. Вељковића	211.170.45
„ В. Томе	134.038.85
„ Д. Николајевића	10.575.—
„ За поплављене	92.25

Повериоци:

Фонда В. Томе	42.675.65
„ Д. Николајевића	57.40

Добити:

Срп. Трг. Удружења	536.45
Фонда М. Вељковића	1.837.20
„ Д. Николајевића	289.50
	<u>403.777.30</u>

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА

НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1911. ГОД.

РАСХОДИ:

Трошкови:

Стан, плате и други трошкови	4302.95
------------------------------	---------

Добити:

у 1911. год.	536.45
	<u>4839.40</u>

ПРИХОДИ:

од чланског улога	2086
камате од улога на штедњу	14.65
20% од фонда В. Томе	2738.75
	<u>4839.49</u>

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА
ФОНДА МЛАДЕНА ВЕЉКОВИЋА
 НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1911. ГОД.

РАСХОДИ:

Трошкови:

Исплаћено удовицама помоћ у 1911 години	6.100.—
Разни трошкови	892.80

Намештај:

Отпис	2.000.—
-----------------	---------

Добити:

У 1911 години	1.837.—
	<u>10.830.—</u>

ПРИХОДИ:

Камата од улога на штедњу	10.106.—
Камата фонда В. Томе	724.—
	<u>10.830.—</u>

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА
ФОНДА ВАНЂЕЛА ТОМЕ
 НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1911. ГОД.

РАСХОДИ:

Трошкови:

Разни трошкови и камата по тек. рачунима	5970.75
---	---------

Намештаја:

Отпис	1000
-----------------	------

Оправка имања:

Отпис	6723.56
	<u>13.694.30</u>

ПРИХОДИ:

Станарина:

од кирије	13.550—
„ камате од улога	144.30
	<hr/>
	13.694.30

РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА

ФОНДА ДИМИТРИЈА НИКОЛАЈЕВИЋА

НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1911. ГОД.

РАСХОДИ:

Трошкови:

Исплаћена помоћ	220
Разни трошкови	57.40

Добити:

У 1911. год.	289.50
	<hr/>
	566.90

ПРИХОДИ:

Приходи:

Од камате по тек. рачуну од фонда В. Томе , ...	566.90
	<hr/>
	566.90

✱

По чл. 39. наших правила иступају коцком из управног одбора гг.:

Милорад М. Павловић, Драгутин Ђукановић, Гавра Раденковић, Коста М. Ђурић и Таса Стојадиновић.

По чл. 47. правила удружења иступају коцком из Надзорног одбора гг.: Павле Матић и Васа Мијовић.

Према томе скупштина има да изабере пет чланова за Управни и два члана за Надзорни одбор.

Фебруара 1912.

Београд.

Секретар
Д-р Влада Т. Марковић

Благајник
Ник. Н. Крстић

Председник
Српског Трговачког Удружења
Мил. М. Павловић

П.председник
Илија Д. Марић

Чланови:

**Т. Раденковић, Милисав Митровић, Јосиф Алмули,
Ђ. Гавриловић, Жив. М. Рајковић, Драг. Ђукановић,
Коста М. Ђурић, Ж. С. Богдановић, Дим. Мирковић,
Таса Стојадиновић, Гаврило Р. Раденковић, Влад.
Шишмановић.**

ИЗВЕШТАЈ
НАДЗОРНОГ ОДБОРА СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА
о новчаном стању удружења и добротворних фондова
у 1911 години

Надзорни Одбор је према чл. 47. правила извршио преглед свих примања и издавања у прошлој години како Српског Трговачког Удружења тако и свих добротворних фондова, којима удружење рукује, па је нашао. да је новчано стање онакво, како се у извештају управног одбора износи, тачно и исправно.

За то има част умолити скупштину, да изволи дати Управном и Надзорном Одбору разрешнице.

Београд
фебруара 1912 год.

Председник
Надзорног Одбора
А. Ђ. Биба

ЧЛАНОВИ:
Павле Ј. Матић, Чед. М. Марковић

ЗАПИСНИК

О РАДУ

ВАНРЕДНОГА ЗБОРА СРПСКОГ ТРГОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА,

одржаном 31. Маја 1911 у Београду.

ПРЕДСЕДАВАЛИ: гг. **Коста Др. Ризнић** и **Милорад М. Павловић**

СЕКРЕТАР: г. **Д-р. Влада Т. Марковић**

Председник г. Коста Др. Ризнић отвара збор, и саопштава, да се на збору има решавати о предлозима Управног Одбора и о избору свих чланова за Управни и Надзорни Одбор, пошто су досадањи чланови Управе и Надзорног Одбора поднели своје оставке према новим правилима нашег удружења. Пре то што би се приступило раду моли збор, да кандидује три члана, који ће оверити записник зборски, и који ће у исто време бити бројачи гласова.

Како је збор овластио г. Ризнића, да ову кандидацију изврши, то је он предложио, и збор усвојио да оверачи записника и бројачи гласова буду гг: **Жика Богдановић**, **Јосиф Алмули** и **Влада Маринковић**,

Пошто се један од предлога Управног Одбора тиче г. Ризнића, то је замолио, да га заступи у председништву г. **Милорад М. Павловић**.

Г. Павловић заузимајући председничко место изјављује, да је Управни Одбор једногласно решио, да поднесе збору предлоге, да се г. Коста Др. Ризнић бира за почасног председника нашег удружења, а г, Тодор Ј. Михајловић за почасног члана. Оба ова предлога потекла су отуда, што се г. Ризнић и Михајловић неће више кандидовати за чланове Управног Одбора нашег удружења, међутим Управни Одбор је имао дужност, да на растанку с њима, ода достојно признање за рад њихов у удружењу и за заслуге, које су обојица стекли, послујући на добро свих трговаца, па је онда нашао, да ће погодити жељу целога збора, ако г. Ризнића предложи за почасног председника а г. Михајловића за почасног члана.

Збор једногласно прихваћа оба предлога кличући гг: Ризнићу и Михајловићу Живели!

После овога су гг; Ризнић и Михајловић изјавили своју благодарност на овако лепом одликовању.

Приступљано је за овим избору чланова за Управни и Надзорни Одбор, и резултат је овако показан.

За Управни Одбор добили су гласова:

гг: Коста М. Ђурић	58
Димитрије Мирковић	58
Драгутин Ђукановић	58
Милорад М. Павловић	58
Илија Д. Марић	58
Јосиф Алмули	58
Таса Стојадиновић	58
Живко Богдановић	57

Ђорђе Гавриловић	57
Влад Шешмановић	57
Тома Раденковић	57
Никола Крстић	57
Живојин Рајковић	56
Милисав Митровић	53
Гаврило Раденковић	49
Сава Т. Поповић	6
Игњат Фраденфелд	5
Маринко Грујичић	2

и гг: Маринко Маричић, Мих. Поповић, Милисав М. Јовановић, Витомир Симић, Аврам С. Коен, Исак Тајтацаковић, Мих. Л. Ђурић и Нисим Тајтацаковић по један глас.

За Надзорни Ообор добили су.

гг: Павле Матић	58	гласова
Чеда Марковић	58	„
Алекса Биба	57	„
Васа Мијовић	57	„
Јован Савић	57	„

Сем тога добили су још гг: Тома Раденковић, Жив. Богдановић и Коста Марковић по један глас.

Према овоме председник г. Ризнић саопштава, да су у Управни Одбор изабрати гг:

Коста М. Ђурић, Димитрије Мирковић, Драгутин Ђукановић, Милорад М. Павловић, Илија Д. Марић, Јосиф Алмули, Таса Стојадиновић, Жив. Богдановић, Ђорђе Гавриловић, Влад. Шишмановић, Тома Раденковић, Никола Крстић, Жив. Рајковић, Милисав Митровић и Гаврило Раденковић.

За Надзорни пак Одбор изабрати су.

гг: Павле Матић, Чеда Марковић, Алекса Биба, Васа Мијовић и Јован Савић.

Саопштавајући овај резултат г. Ризнић је, закључујући збор, још једном благодарио у име своје и г. Михајловића на почести, коју им је збор указао, и замолио је, да сви чланови сложено и даље раде, као што су до сада.

Секретар,
Др. Влада Т. Марковић

Председник,
Коста Др. Ризнић

П. Председник,
Мил. М. Павловић

Оверачи и бројачи гласова:

**Влад. А. Маринковић, Живко Стојановић,
Јосиф С. Алмули**

---

5. IX. 1967

